

Agerdyrkningsberetninger

om Høsten 1895.

(Fortsat).

Af de modtagne Beretninger hidsættes følgende:

Fra det nordøstlige Fyn. Mejemaskinerne vinde mere og mere Udbredelse, men have iaar kun kunnet bruges i Havremarkerne; ønskeligt var det, om der kunde opfindes et Apparat, der kunde anbringes paa Markerne til at løfte Lejesæden, saa at Knivene kunde faa fat i Sæden. Det har atter iaar vist sig som fortrinligt at sætte Smaastakke istedetfor Hobe, selv om man ikke kan naa at dække Stakken med Rivningen.

Arbejdskraften har været passende, men den bliver vanskeligere og vanskeligere at have med at gjøre Aar for Aar, og Høstarbejdet udføres daarligere end tidligere; mange unge Karle og Husmænd bruge et Mejered daarligt.

Fra Egnen mellem Ringe og Faaborg. Der har iaar været en ganske fortrinlig Høavl, baade paa Ager og Eng, saavel i Kvalitet som Kvantitet. Fra denne Regel er der næsten ingen Undtagelser, naar det rette Tidspunkt saavel for Slaaningen som Bjergningen er blevet iagttaget. I denne Retning sker der dog endnu ofte Fejl, navnlig for Agerhøets Vedkommende, idet der baade ventes for længe med at slaa og med senere at stakke Afgrøden, hvorved Kløverens Stængler blive for trædede, og Bladene tildels falde af.

De unge Kløvermarker fra 1894 stode ved Foraarets Komme udmærket, og da Vejret hele Tiden har begunstiget Opvæksten, har denne iaar været saa rigelig som sjælden ellers, og dette ikke alene paa gode muldede Jorder, men

ogsaa paa lettere og simplere. Der har derfor været rigelig Sommernæring til Kvæget, og Mælkeudbyttet har været og er godt. Da der er rigeligt baade af Hø og Halm til Vinterfodringen, Udsigt til en god Sædfrugtavl, og da det endvidere synes som Kornpriserne ville blive lave, udsættes kun det aller nødvendigste Antal Kreaturer, og der er derfor megen Efterspørgsel efter saadanne, men ikke megen Lyst til at sælge. Besætningerne ere vel som Regel fuldtallige efter almindelige Forhold; men der vil i Vinter kunne fødes langt flere end sædvanligt. Plage ere derfor ogsaa i ganske god Pris. — De i 1895 besaaede unge Kløver- og Græsmarker staa ogsaa nu, efterat Sæden er kommen i Hus, meget godt, saa Udsigterne i denne Henseende ere gode for det kommende Aar.

Da Sæden begyndte at modne, anrettede Graaspurvene pletvis betydelige Ødelæggelser paa den, saaledes at det vist snart bliver nødvendigt at faa noget alvorlig gjort for at formindske disse Fugles Antal. Som det nu gaaer, formeres de efter en uhyre Maalestok, og den Enkelte kan intet udrette af Betydning imod dem. Her paa Gaarden er i Løbet af sidste Vinter skudt ca. 400 Graaspurve, uden at nogen Formindskelse har været at mærke i Sommer. De nyere solidere Bygninger paa Landet og tildels de ophængte Stærkasser afgive sikre Ynglesteder for Spurvne og bidrage derved til deres Formerelse.

Fra Assenseggen. Højbjergningen, saavel paa Ager som Eng, har været usædvanlig god; fra de tidligst slaaede Kløvermarker og Enge er Høet bjerget i fortrinlig Stand, hvorimod det sent slaaede, grundet paa den indtraadte Regnperiode, bjergedes mindre godt. Der bliver iaar mange Steder en anden Slæt, saavel af Kløver som Enghø, og den tegner til at give et stort Udbytte, saafremt den kan bjerges godt. Der er sikkert i mange Aar ikke blevet avlet saa store Kvantiteter Hø, og for Størstedelen af god Kvalitet.

Høsten gik, fraregnet den ved Regnen for en Tid forsaarsagede Standsning, ret godt fra Haanden, og om der ogsaa

paa sine Steder var lidt kneben med Arbejdskraft, saa bødede Mejemaskinerne, hvis Udbredelse tiltager Aar for Aar, ret godt herpaa, og Arbejdet blev overalt udført rettidig. Indbjærgningen kunde i det væsentlige regnes at være endt med den 1. September, ikkun store Gaarde stod noget tilbage, ligesom der paa lavt liggende Jorder hist og her kunde ses noget Korn ude ved det nævnte Tidspunkt. Næsten alt Korn sættes her efter Høstningen i smaa langagtige Hobe; kun hist og her træffer man Folk, der sætter det i Smaastakke, naar Vejret er ustadigt.

Kreaturpriserne ere i Øjeblikket høje, navnlig hvad Kalvekøer angaaer, hvoraf de bedste med 2. og 3. Kalv betales med fra 200 til 260 Kr., ja ganske enkelte særlig gode kunne naa op til 300 Kr. Ligeledes betales ikke alt for gamle Goldkøer, beregnet paa Fedning, med 150—170 Kr.; men naar Opkjøbet til de aarlige Indskud Landet rundt, der netop nu foretages, er endt, ville Priserne vist atter dale. Besætningerne ere overalt fuldtallige og ville vist snarere blive forøgede end indskrænkede.

Fra Middelfartegnen. For Vaarsædens Vedkommende maa Høstudbyttet betegnes som overordentlig tilfredsstillende. Baade Byg, Blandsæd og Havre groede stærkt til, og blev der end nogen Lejesæd paa Grund af de stærke Regnbyger, der idelig faldt, fik det dog næppe særlig skadelig Indflydelse paa Kjærnedannelsen. Saavidt man kan skønne bliver Vaarsædsudbyttet større end i et almindeligt Aar, og Kvaliteten tegner ogsaa til at være god. Anderledes forholder det sig desværre med Vintersæden. Ved Hegn, hvor Sneen hobede sig sammen, gik den helt bort. Det var imidlertid her paa Egnen den mindste Skade, da her kun findes levende Hegn hist og her. Værre var det, at Sneen blæste bort fra de aabentliggende Marker, der saaledes udsattes for den strænge Frost. Rugen taalte det og blev meget god, ogsaa godt kjærnesat, da Blomstringsperioden var overordentlig heldig, men Hveden, der her har størst Betydning, maatte i de fleste Tilfælde bukke under. Det viste sig strax i Foraaret, at den

var i betænkelig Grad udtyndet, og Mange vidste ikke, hvorvidt de skulde pløje den om eller løbe an paa en gunstig Forsommer. I flere Tilfælde saaedes Byg imellem Hveden, i andre ompløjedes den helt, og Andre lod den staa urørt. Til trods for, at Vejret stillede sig usædvanlig gunstigt, og det saa ud til, at Sæden rettede sig betydelig, fyldtes Markerne dog efterhaanden med Ukrud af alle Slags, og Resultatet blev kummerligt. Midt i al den Elendighed havde man det Særsyn, at ganske enkelte Marker syntes ganske uberørte af disse ugunstige Forhold, og det mærkeligste derved var, at det i nogle Tilfælde var umuligt at udfinde Grunden dertil. Hverken tidlig eller sildig Saaning var det afgjørende, ligesaa lidt som gjødningskraftig, velbehandlet Jord stod sig bedre end den gjødningsfattige, allersimplest behandlede. Kun Læ mod Nordøstvind synes overalt at have virket beskyttende.

Tobakken tegner til at give en meget god Afgrøde, og den dyrkes i ikke saa ganske ringe Udstrækning, hvorved her iøvrigt let bliver Overproduktion, da dens Kvalitet er af den Beskaffenhed, at den kun kan benyttes til Indblanding med indført Tobak, og det nok endda kun i smaa Kvantiteter.

Humlen er lykkedes usædvanlig godt iaar, men har ikke den Betydning som tidligere, da en stor Del Humlehaver ere ryddede. At Humlen dyrkes i mindre Omfang end forhen, er begrundet i Arbejdsforholdene. Tidligere var Humleplukningen nærmest en Slags Sport; Mand, Kone, Børn, Karle og Piger kappedes i Arbejdet, og naar Dagen ikke slog til, toges Natten til Hjælp. Nu optages Tiden af saa mangen anden Slags Sport, der synes ulige interessantere, men mindre indbringende end Humleplukning.

Arbejdskraften har været fuldt tilstrækkelig, hvortil uden Tvivl Høstmaskinerne have bidraget en Del. Baade forrige Aar og iaar er her nemlig paa en stor Mængde Bøndergaardte anskaffet Høstmaskiner.

Fra Frederitseggen. Der er anskaffet flere Høstmaskiner (der er endnu kun en selvbindende), der alle have arbejdet til Tilfredshed, hvor Forholdene da var saaledes, at

de kunde arbeide. Arbejdskraften har ikke været rigelig, men Maskinerne have bødet derpaa, og der er ingen Tvivl om, at Brugen af dem vil tage til, vel endog stærkt i de nærmeste Aar, om disse ellers blive gode.

Kreaturpriserne have været gode hele Sommeren, det har ikke været vanskeligt at sælge nogenlunde gode Kreaturer af alle Slags, saavel til Hjemmebrug som til Forsendelse til Tyskland, de sidste skulle dog være temmelig svære og fede Dyr; for Tiden tales der om et mindre Fald i Priserne, men det stemmer vist ikke. Besætningerne ere vistnok nogenlunde fuldtallige overalt, men jeg troer at turde sige, at mange holde næppe saa mange Kreaturer som tidligere; Tallet af Dyr staaer mere i Forhold til, hvad der avles, og er næppe saa meget baseret paa Indkøb af Foderstoffer; jeg troer, dette er heldigt; Bruttoindtægten bliver næppe saa stor, men Nettoindtægten turde blive større.

Der knyttes store Haab til den indavlede Høst; om den vil fyldestgøre disse, vil Tiden vise, ved Dyrskuerne i Sommer og iøvrigt hvor Landmændene have sat hinanden Stævne i fredelig Færd, viser sig glædelige Tegn til, at Landbostanden med Kraft og Mod tager Kampen op mod de pinagtige Tider; der er, synes det mig, jævn og god Fremgang paa alle Hold.

Fra Bjerre Herred. Megen Vintersæd maatte pløjes om, og hvad der blev skaanet, blev ofte for tynd, hvilket især gjælder om Hveden. Som Følge af det tørre Foraar kom Vaarsæden, navnlig den sildig saae, daarlig op, og Tørken i Maj og Juni trykkede den meget. Da Regnen kom i Juli, rettede Sæden sig dog langt over Forventning, og den sildige Sæd voxede godt til, men var tvegrødet. Hveden og Rugen fylder ikke meget, men Udbyttet af Kjærne er forholdsvist godt. Vaarkornets Fyld er som almindelig og lover ogsaa gode Fold, dog synes Kjærnen at være mindre fyldig.

Mejemaskinerne vinde mere Indgang paa de smaa Gaarde. Flere Gaarde købe en Maskine eller leje en, og man er ret tilfreds med deres Arbejde. Forholdene iaar vare dog ikke gunstige for Mejemaskinerne. Men alligevel har man

flere Steder ved Hjælp af en Maskine bjerget Høsten med den daglige Arbejdskraft. I det Hele synes der iaar. at have været brugt mindre Kraft end sædvanlig; man har villet hjælpe sig saa billig som muligt.

For Behandlingen af Brakken har Sommeren været ret gunstig. I den tørre Forsommer lykkedes det godt at faa Rodukrudet ødelagt, og siden har Vejret været gunstigt for Ukrudfrøets Spiring. Den fra Forsommeren stærkt ud-tørrede Jord har godt kunnet tage mod Regnen uden at blive uskikket til Behandling og var som Regel god og bekvem til at modtage Sæden.

Fra Hadsherred. Saavel Rug som Hvede led en Del af den strænge Vinter, men da Blomstringen foregik under gunstige Forhold, vil Foldudbyttet blive godt. Rugen synes at give 14 à 15 Fold, Hveden omkring 18, Bygget c. 14, Blandsæd o. 18 og Havren c. 20. Rugen tog nogen Skade under Bjergningen, og enkelte Ax groede, men alle Kornsorterne kom som Regel tørt og godt i Hus.

Fra Aarhuseggen. Rugen, hvoraf der paa Grund af den uheldige Vinter kun fandtes meget lidt her i Egnen, skæpper godt, og det samme gjælder for Byggets Vedkommende; men Havren er dog den Kornsort, der iaar vil give det største Udbytte, og et Par Tønder i Traven er efter foreløbigt Skjøn at dømme ikke ualmindeligt.

Kornet er gennemgaaende bjerget i fortrinlig Tilstand, takket være det gode Høstvejr, thi selv om der ogsaa af og til er faldet en Del store Regnbyer, har det samtidig blæst stærkt, saa at Kornet hurtig har kunnet tørres igjen. Arbejdskraften har været rigelig tilstede, og dette i Forbindelse med en udstrakt Anvendelse af Mejemaskiner har fremmet Høsten betydelig.

Fra Egnen Vest for Grenaa. Vejret har været gennemgaaende ustadigt under Kornbjergningen, men uden større Nedslag. Værst var Vejret i Rughøsten, og en Del er derfor ikke helt fri for Spirer. Afbrydelserne have været talrige, men der har hurtig kunnet tages fat igjen. Gjennem-

gaaende er alt bjerget i god Stand. — Høstmaskiner anvendes i stedse større Omfang. Anbringelse af den mindst halvvejrede Sæd i Smaaastakke bruges ogsaa mere og mere, og er rigtig anvendt et fortrinligt Sikringsmiddel; naar Vejret truer, er det rigtigere at standse Kjørselen og stakke, end at fortsætte Hjemkjørselen til Regnen er der. Stakning gaaer meget hurtigt fra Haanden og beskytter næsten fuldstændig.

Fra Egnen Hadsund—Aalborg. Ved Siden af Landbruget gjøre vi jo meget for Havevæsenet — og en Masse Træer plantes. — Det Kgl. danske Haveselskab uddeler gratis Frugtræer og lader senere disse tilsé, og Anvisninger til Pasning af Frugthaver uddele; men hvad hjælper det alt-sammen, naar Nattefrost og Frosttaage i Maj dræber hver Blomst — baade i gamle og unge Haver. Det jyske Klima er barsk, lunefuldt og kræver megen Taalmodighed. Meget ofte staa Frugtræerne dryssende fulde af Blomster og afgive et frydefuldt Skue i Maj Maaned; naar August kommer, staa de med nøgne Grene og et enkelt forkrøblet, ormædt Æble.

Fra det sydlige Vendsyssel. Da der i Sommer er bleven paabegyndt Anlægget af en Jærnbane i denne Egn, nærede man stor Frygt for at komme til at mangle Arbejdsfolk, men denne Frygt har egentlig vist sig ugrundet, idet der næsten overalt har været nogenlunde tilstrækkeligt Folk at faa. Hertil bidrager det maaske ogsaa noget, at Brugen af Mejemaskiner tiltager ikke saa lidt; selv paa mindre Gaarde ere de ifærd med at finde Indgang, ikke at tale om, at man nu næsten sér Hesterive ved hver eneste Bondegaard.

Kartofler og Roer love nu meget godt overalt. Roerne havde en slem Periode i Juni Maaned paa Grund af Tørken, idet de havde den største Vanskelighed ved at spire, ligesom Jordlopperne samtidig vare meget slemme efter dem. Hvor de vare saaede paa flad Jord i den nypløjede Fure kom de imidlertid langt lettere over disse Besværigheder. Natten til den 15. Juni drog her pletvis nogle slemme Rimtaager over Egnen, som særlig paa alle lavtliggende Jorder fuldstændig sved Kartoffeltoppene bort, saaledes at de bleve helt

sorte, og det varede vel tre Uger, inden Virkningerne deraf tilsyneladende vare forsvundne.

Priserne paa Malkekøer ere temmelig faste, idet Tilførslerne ere væsentlig mindre end sædvanlige. De sædvanlige Producenter af Malkekøer synes mere og mere at faa Øjnene op for, at det gjælder om ikke at sælge de gode Køer. Priserne paa Kvæg til Fodning ere lavere, men noget ubestemte, da man ikke rigtig vèd, hvad Virkning den tyske Karantæne vil have. Paa flere af de store Gaarde især kunde man vistnok iaar fodre et større Antal Kvæg, end der er tilstede.

Den egentlige Helbrak synes næsten at være noget i Aftagende her; man nøjes ret ofte med Halvbrak eller dyrket Brak, ja enkelte Gaarde ere endogsaa gaaede til først at ompløje Grønjorden hen i August Maaned, og saa saa' i den derefter med Harver stærkt gjennemarbejdede Jord; men Erfaringerne om denne Methode ere endnu for faa til at man kan udtale nogen begrundet Mening om, hvorvidt den i Længden vil vise sig heldig eller ikke.

Da den før omtalte Jernbane fra Nørre-Sundby til Thisted vil berøre den store Vildmose, ere Planerne om dennes Kultivering vaagnede med fornyet Styrke, og det forlyder, at et Aktieselskab, hvori en Del engelske Penge skulle være engagerede, med dette Formaal for Øje er dannet, og at der kun mangler Iagttagelsen af nogle Formaliteter for at det kan træde offentlig frem.

Størstedelen af den store Vildmose tilhører Stamhuset Birkelse. Det ansés for utvivlsomt, at det vilde være til stor Gavn for det øvrige Vendsyssel, om den store Vildmose blev tørlagt og kultiveret; som den nu ligger hen, giver den sikkert Anledning til megen Taage og Kulde for sine nærmeste Omgivelser.

Fra det nordlige Vendsyssel. Rug var stærk medtaget fra Vinteren, c. $\frac{1}{4}$ er ompløjet eller harvet op og isaaet Vaarsæd, c. $\frac{1}{4}$ var tynd og kun c. $\frac{1}{2}$ var normal. Udviklingen blev ikke god, og til Fyld har Rug ikke givet uden godt $\frac{1}{2}$ Middelhøst. Kjærnen syntes god, men den ved-

holdende Regn i Modningsperioden har nok skadet. Tærskningen skuffer, og der er megen Smaasæd.

Byg giver bedst Afgrøde iaar; 2rd. led dog noget i Skridningsperioden af Tørke og ved Modning af Regn; den er noget tvemoden, men giver over Middelhøst af baade Kjærne og Straa; 6rd. Byg er voxet stærkt til med gode store Ax og Kjærner, en Uges Storm blæste meget Korn af; det giver betydelig over Middelhøst af baade Kjærne og Straa.

Havre er noget forskjelligt; paa kraftig, ikke kold Jord og ikke for tidlig saaet, er høstet megen god Havre, hvorimod der ogsaa har været tynd Sæd paa kolde Jorder, og navnlig efter for tidlig Udsæd. Al ikke høstet Havre og Blandsæd tabte mere end Udsæden i Stormugen fra 23.—29. August.

Hobsætningen er sædvanlig 2 Neg mod hinanden og 4, 5 til 12 i Hob; sjælden sés længere Hobe. I Rughøsten prøvede jeg smaa Stakke paa 30 Neg umiddelbart efter Opbindingen, og 6 Neg i en rund Hob med det syvende bundet fast lige under Toppen og lagt ovenpaa med Rodenden, spredt over Hoben som en Paraply, dels med Toppen ovenud, dels vendt nedad; efter stærk Regn vare disse Hobe saavel som Stakken næsten tørre, men en stærk Blæst blæste Stakkene op, blæste Hætten af alle Hobe, hvor Toppen var opad af det syvende Neg, og efter Regnen var der samlet saa meget Vand i Hulheden i Neget med Toppen under, saa dette snart vilde have spiret; derfor have vi her senere sat 6 og 12 Neg i Hob, 2 og 2 som forhen.

Kreaturpriserne ere høje, særlig er der stærk Efterspørgsel efter Kalvekøer; gode Kalvekøer koste fra 170 til 200 Kr. Stk.; alt andet Kvæg er forholdsvis dyrere, magert Kvæg koster fra 10 til 16—18 Øre efter Alder og Størrelse, Stude 18—22 Øre.

Skrællepløjning om Efteraaret og enkeltvis Harvning af Bygstub vinder stærk Udbredelse. Ligeledes gjødes almindelig mindre med amerikansk Gjødning til Rug; der kjøbes almindelig Partier 12% Nyt Superfosfat, hvoraf saaes c. 400 Ø pr. Td. Land. Den almindelige Gjødning anvendes saa til Byg og til Udlæg. Al den samlede Gjødning kjøres ud om

Efteraaret; derimod kjøres Gjødning til Rug og 6rd. Byg først ud til Sædfuren lige før Saaningen, det sidste dog særlig paa mindre Gaarde.

Fra Thy. Besætningerne ere for Tiden næppe fuldtallige, men der tilføres — ligesom i tidligere Aar — en Mængde magert Kvæg fra Markederne i Ribe og Varde, ligesom Besætningerne suppleres stærkt ved eget Opdræt. Blot nu alle disse Dyr ville kunne give noget anstændig for det gode og rigelige Vinterfoder, man er saa heldig at kunne byde dem, men man sér jo med nogen Ængstelse paa de tyske Agrarlove.

Fra Mors. Det er mange Aar siden, at vi her paa Egnen bjergede en saa god og rig Afgrøde af Kløverhø som iaar. Næsten aldrig før have vi i sin Almindelighed været vant til at sé, at Kløveren er gaaet i Leje, men det Syn har man sét paa de fleste Kløvermarker iaar. Kløveren led intet i Vinterens Løb; Frostens holdt vel længe ud ind i April, men da skete der et saa forbausende hurtigt Omslag fra Vinter til Vaar, at i Løbet af 14 Dage — den 1. Maj — havde vi en frodig Væxt og ualmindelig lovende saa alt ud — ikke mindst den unge Kløver.

Vi ere med Hensyn til Priserne paa vore Produkter underkastede stærke Svingninger, saa vi fristes til stadig at leve paa Bekymringer; saaledes gav den forandrede Smørnotering os et stort direkte Tab; Tyskernes Sikringsforanstaltninger give ikke gode Haab om store Priser for, vort Kvæg; men ufortrøden søger man at faa Besætningerne saa fuldtallige som muligt; Formaalet er og maa være: mere billig og langt større Produktion.

Fra Salling. Høbsætningen har været som sædvanlig med 4 Neg og har vist sig at være den bedste. Enkelte havde iaar sat 30 Neg sammen, men maatte i Regnperioden trave og sat ud med 3 eller 4 Neg for at faa det tørret.

Arbejdskraften har været knap, og der er almindelig givet 2—3 Kr. daglig og Kosten.

Mejemaskiner vinde ikke synderlig Udbredelse og have ikke godt kunnet bruges iaar, da Sæden var slaaget meget stærkt ned af Regnen.

Fra Lysgaard Herred. Udfaldet af Høsten har været meget forskjelligt, eftersom Regnen — eller rettere Regnbygerne (stadig Tordenbyger) — kom i rette Tid eller for sent. Her i Egnen kom Regnbygerne først den 23. og 28. Juni efter 8 Ugers Tørke, og Egnens stærke lerede Jorder taaler ikke saa langvarig Tørke, og samtidig havdes ogsaa kolde Nætter — en enkelt Nat endog -2° Reaumur. Heldigvis kom saa Regnen og Varmen og ophjalp Kornets Væxt — men saa blev Havren séen i Væxt og næppe moden ved Høsten. I Rugmarkerne var der store Pletter, foraarsagede ved det store Snelag; de bleve saaede med Blandingssæd, men formindskede jo Rugudbyttet.

Fra Hammerum Herred. Rughøsten har været god, Havre og Byg ligeledes, og selv om Regnen sine Steder har gjort Skade — navnlig ved at bringe en Del af Rugen i Spiring — har dog største Delen af Egnen faaet sin Rug temmelig godt i Hus. Ligeledes gjorde Regnen Skade paa Havren ved at tvinge den i Leje; men hvor Byg og Havre er bleven høstet og indbjerget saa godt som Forholdene have tilladt, ere de baade kvalitativ og kvantitativ gode. Selv meget sildig saadet Vaarkorn er blevet godt. Al Bælgrugt groede svært til.

Fra det sydlige Jylland. Høstarbejdet har gaaet sin sædvanlige Gang. Arbejdskraften har været passende, saaledes at Arbejdet har kunnet udføres i rette Tid og med tilbørlig Kraft, naar Vejret har tilladt det. En væsentlig Hjælp til, at dette har kunnet lade sig gjøre, er den meget stærke Brug af Mejemaskiner, som har fundet Sted sidste Aar; c. 30 pCt. af Kornafgrøderne ere afmejede med Maskine. Det mærkes her paa Egnen, at Maskinerne ret ere ved at holde deres Indtog i det mindre Landbrug.

Som allerede nævnt har Svampe- og Insektangreb paa Afgrøden været ret hyppigt, navnlig har Rust og Brand været meget almindelig paa Vaarsæden, Meldrøje og Slimskimmel paa Rugen. I Gulerodsmarkerne har Gulerodsfluens Larve været slem mange Steder, i Kaalrabi- og Turnipsmarkerne have Larver saavel som Svamp gjort en Del Fortrød, ligeledes Kartoffelsvampen i Kartoffelmarkerne; den indfandt sig stærkt allerede i Juli Maaned.

Fra Bornholm. Efter at Vinteren var endt, saa det lidt trist ud. Jorden havde været dækket med store Masser af Sne uden forud at være frossen, hvorfor Vintersædsmarkerne saa usle ud; mange Marker vare næsten helt nøgne, saa der ikke kunde være Tvivl om, at de skulde omsaaes, andre Steder havde den holdt sig nogenlunde paa højtliggende Steder, medens den var gaaet bort paa de lavere Pladser; her var man i Tvivl om, hvormeget der skulde tages, og meget blev derfor liggende, til Jorden blev for tør at behandle, medens kun paa enkelte Steder, navnlig ved Strandkanterne, Vintersæden helt havde holdt sig Vinteren over; egentlig var der kun god Vintersæd paa det sydøstlige Hjørne af Øen, hvor der var falden mindre af Sne; jeg formoder, at c. $\frac{2}{3}$ Parter af Vintersæden blev omsaaet; mulig er dette højt sat, men saa meget burde i det mindste være taget.

Mejemaskiner have iaar været meget benyttede; da dertil Høsten gav meget lidt i Fyld, og det var ualmindelig stadig tørt Vejr, gik Høsten rask fra Haanden og var næsten overalt endt de første Dage i September. Der var endog næsten overflødig Arbejdskraft, rigeligere end jeg kan mindes i nogen tidligere Høst.

Kartoflerne staa særdeles godt; ogsaa Roemarkerne love godt. Roerne kom godt op i Foraaret og have modstaaet den tørre Tid forbausende godt, saa man heraf venter god Afgrøde; kun Turnips og Kaalrabi ere mindre gode, fordi disse have været hærget stærkt af Jordlopper, saaledes at Omsaaning har maattet foretages mange Steder.

